

De VVD volgt het klimaatbeleid van D66 op de voet

Posted on 3 augustus 2022 by Paul Verburgt

Nauwelijks zes weken na zijn aantreden als minister liet Rob Jetten zien dat we van hem geen evenwichtige afwegingen hoeven te verwachten. In de NRC van 22 februari 2022 zei hij 'niet meer te willen horen dat het klimaatbeleid haalbaar en betaalbaar moet zijn.'

Hij zal wel niet hebben bedoeld dat klimaatbeleid pas goed is als het onhaalbaar en onbetaalbaar is. Al weet je het maar nooit: niet vaak trad zo'n onbeschreven blad als minister aan.

We zullen zijn uitspraak maar zo interpreteren dat de burgers hun portemonnee op tafel moeten leggen en dat hij, Jetten, ons land en de planeet gaat redden. En verder mond houden alstublieft.

Klimaatdrammer

Niets nieuws onder de zon, want we kennen Jetten als de zelfbenoemde

klimaatdrammer die zich liet fotograferen bij de kolencentrale Hemweg: brede lach, duimpje omhoog, partijlogo erbij en de tekst *We halen hem weg*. Lollige woordspeling die de met ontslag bedreigde medewerkers natuurlijk erg konden waarderen.

Doordat twee dagen na het NRC-verhaal Rusland Oekraïne binnenviel en iedereen wel wat anders aan zijn hoofd had, vervloog het interview met Jetten als rook uit een open haard.

Hij zou bovendien al snel genoeg tot de orde geroepen worden, niet door de Kamer uiteraard, maar door de realiteit. De kolencentrales gaan weer op volle kracht draaien, links en rechts wordt tegen astronomische prijzen het vloeibare aardgas LNG ingekocht en – na allerlei valse geruststellingen – probeert Jetten nu met man en macht de energievoorraad voor de winter op peil te brengen.

Vooralsnog wil Jetten niet praten over het heropenen van de Groninger gasvelden, maar dat lijkt meer met 's mans preoccupaties te maken te hebben dan met de werkelijkheid. Trouwens, Duitsland hoeft maar naar het contract met ons te wijzen en de boel gaat weer open.

Het laatste bastion van Jetten, geen kerncentrales, zal hij wel wat langer overeind weten te houden. Het is voor een minister een koud kunstje om plannenmakerij te frustreren of – als dat niet lukt – de uitvoering ervan te laten mislukken. In elk geval 'gaat er in deze kabinetsperiode geen spade de grond in', aldus de bewindsman die onze energievoorziening veilig moet stellen.

Stikstofdrammen

Het zijn moeilijke tijden voor klimaatdrammers. De ondoordachte en zelfs onwettige stikstofplannen van Jetten's collega, Christianne van der Wal, hebben geleid tot groot verzet, niet alleen onder boeren, maar ook in de achterban van de partij van mevrouw, de VVD, en in die van het CDA en de ChristenUnie.

Het moet nog maar blijken of Johan Remkes de geest weer in de fles krijgt. Als het al lukt, weten we nu al dat de kurk op die fles niet erg stevig zit en bij het minste of geringste eraf kan springen.

Ondertussen kampt ruim een derde van de samenleving met 'energiearmoe' en is

er serieuze vrees dat het aantal getroffen en alleen maar zal toenemen. Met tegenzin heeft het kabinet wat compensatie geboden en komt het wellicht met nog wat gestes in het najaar.

Verdiene aan de duurt

Voor het overige volstaat het met teksten als 'we gaan allemaal wat armer worden', rondit beledigend voor wie de enorme 'oorlogswinsten' van bedrijven als Shell ziet of de torenhoge belastinginkomsten die de Staat peurt uit de ongekende prijsstijgingen van olie en gas.

Het verbaast dan ook niet dat de boeren ondanks soms lompe, illegale acties op grote steun in het land kunnen rekenen. De enorme winst van BBB in de peilingen komt echt niet alleen van boze boeren. De recent geprognoseerde 18 zetels wijst op een potentieel electoraat van circa 1.3 miljoen mensen, een veelvoud van het aantal boeren en hun gezinnen. De VVD scoort 4 zetels meer, 22. Dat is een verschil gelijk aan de immigratie van de vorig jaar, 250.000 personen.

Voor de voorstanders van de rigoureuze stikstofplannen en een radicaal klimaatbeleid is dat geen reden om een beetje in te binden. Het gaat allang niet meer over natuur en planeet alleen, de levensstijl van Nederland en – waarom ook niet – de hele kapitalistische wereld zijn aan de orde.

De stikstofcrisis blijkt voor menig 'weldenkend' mens een methode om te kunnen afrekenen met de door hem verafschuwde veehouders, megastallen, kunstmest, grootschalige agrarische productie, ja zelfs met een hele sector.

En daar blijft het niet bij. 'Consuminderen' is voor *hard core* klimaatdrammers het uiteindelijke doel, want alleen dan wordt de planeet gered respectievelijk wordt de bestaande ongelijkheid tussen mensen en werelddelen verminderd.

Niet voor niets heeft in deze kringen de democratie een slechte naam. Die zou niet zijn toegerust om deze grote problemen op te lossen. We noemen mensen als Sigrid Kaag (ook D66) en professor Jan Rotmans (oprichter van Urgenda), maar inmiddels horen we er ook iemand als Marcel Levi (PvdA) over. De laatste twee mijmerden er in een recent artikel in HP/DeTijd vrijelijk over hoe het zou zijn om het parlement een tijdje buiten spel te zetten.

Energieopstand

Het begint er alle schijn van te krijgen dat de al bestaande, heftige tegenstellingen in onze samenleving zich gaan uitkristalliseren op het onderwerp klimaat en energie met als benzine en lucifers de boerenopstand en de energiearmoede.

Een letterlijk explosieve situatie.

In dit perspectief zou je denken dat de VVD zich wat gedeisd zou houden. Voor een samenhangende en inspirerende kijk op de samenleving hoeven we bij deze partij allang niet meer te zijn. Maar van wat ervan is overgebleven, een verkiezings- en machtsmachine, zou je toch mogen verwachten dat die haar knopen telt en olie op de golven gooit in plaats van op het vuur.

Niet dus.

Erkens volgt Jetten

In een interview in Trouw maakt de VVD-fractie bij monde van Silvio Erkens op zaterdag 30 juli bekend dat de partij 'haar klimaatmantra *haalbaar en betaalbaar* in de ban doet.'

Hé, waar kennen we die tekst van?

Wacht, hoor ik u zeggen, voor je verder gaat, wie is Silvio Erkens? Zit die in de VVD-fractie? Nooit van gehoord.

Erkens is een van de vele zeer jonge (31 jaar) Kamerleden die vorig jaar zijn aangetreden. Hij had de fractie een essay gestuurd over een nieuwe aanpak van het klimaatbeleid en daarvoor kreeg hij de handen op elkaar.

Zoals de meeste Kamerleden is Erkens universitair geschoold. Na zijn studie heeft hij een jaar of zes, zeven uitvoerend werk gedaan bij de Boston Consulting Group in Amsterdam waarna hij in de Kamer kwam. Geen kwaad woord over die dunne voorgeschiedenis, maar als je zo'n grote broek aantrekt en je bent maatschappelijk zo onervaren en geen klimaatexpert, dan stoort dat. Mij wel.

En een grote broek trok Erkens aan. Haalbaar en betaalbaar, dat stond voor een

'tactiek van niet teveel doen.' Het klimaatbeleid van de VVD moet juist 'ambitieuw' zijn. Europese CO2-heffingen? Prima en dan ook stevige heffingen graag. En kom maar door met die Brusselse normen en grensbelastingen. Aldus de voormalige eurosceptische VVD.

De partij is volgens Erkens te defensief geweest, te schuchter. Dat is voorbij. Ze gaan voortaan hun stempel drukken op het klimaatbeleid.

Dat de stikstofplannen in de achterban van de partij heel gevoelig liggen en dat de partij het bar slecht doet in de peilingen, is volgens Erkens helemaal niet erg. In elk geval is hij niet bang voor een interne opstand of voor opzeggingen. Nee, integendeel, in de partij is brede steun voor het speerpunt kernenergie.

Fijn, duurzaam en gezellig

Het is altijd weer opmerkelijk hoe cognitieve dissonantie toeslaat, als een politicus in problemen komt.

Dat Nederland aan het eind van de eeuw de opwarming van de aarde met ten hoogste 0.00001 graad kan verminderen, is ook al geen probleem. Als ons land kan bewijzen dat 'succesvol klimaatbeleid gepaard gaat met economische groei', dan verstomt de scepsis vanzelf.

En tot slot:

'Linkse partijen pleiten vaak voor nulgroei om de klimaatcrisis te bestrijden. Ik denk dat een verhaal over collectieve verarming niet gaat aankomen. Een fijn en duurzaam leven kan ook op een gezellige manier.'

Gezellige manier ... mijn hemel, de platheid, de distantie.

Waarom de VVD opeens een ander klimaatbeleid wil voeren, anderhalf jaar na de verkiezingen, legt Erkens niet uit. En wat er dan beter, anders, sneller of gezelliger gaat worden, evenmin. Laat staan dat er ook maar één concreet doel wordt genoemd.

Het is alleen maar dynamiek, actie, stoere-jongens-ferme-knapen.

Achter D66 aan

Geen woord over energiearmoe, geen woord over de boeren, geen woord over de onberaden en onwettige stikstofplannen, geen woord over de onmetelijke kosten van het klimaatbeleid en de effecten op de economie, geen woord over de ongekeende bevolkingsaanwas, geen woord over het stilliggen van de woningbouw, geen woord over de kwetsbaarheid van zon- en windenergie, geen woord over de feitelijke blokkade door D66 van kernenergie, geen woord over de dreigende gas- en olietekorten, geen woord over de in ere herstelde kolencentrales, geen woord over de gasvelden in het Noorden of op zee, geen woord over een vakantie vierend kabinet dat per tweet regeert, niets, noppes.

Maar hela hola, we gaan d'r voor.

Achter D66 aan!

Wynia's Week publiceert 104 keer per jaar nieuws en verrassende inzichten over politiek, economie en cultuur. De donateurs van Wynia's Week maken dat mogelijk. Mogen we u ook noteren? Dat kan [**HIER**](#). Hartelijk dank!